

Loven om hold af malkekvæg er færdig

Lov om hold af malkekvæg er færdig og vedtaget. En sejr for den sunde fornuft, viden- skaben, køerne og dansk kvægbrug. Det vurderer rådgivningschef Henrik Nygaard fra Videncentret for Landbrug, Kvæg.

Frivillig valg af afgræsning, lange overgangs- ordninger og velfærdsforbedringer, der tjener sig selv hjem. Lov om hold af malkekvæg er færdig, vedtaget og slet ikke så ringe endda.

I dette særnummer af Kvæg Nyt kigger vi nærmere på den nye lov, der med tiden vil få stor betydning for dansk mælkeproduktion.

Om den nye lov siger en af hovedkræfterne bag, Henrik Nygaard, rådgivningschef, Viden- centret for Landbrug, Kvæg:

”Det er min stærkeste overbevisning, at Lov om hold af malkekvæg, som den er blevet ved- taget, indholdsmæssigt er den bedst mulige lov for de danske mælkeproducenter. Loven er en direkte og naturlig videreførelse af den vej, som branchen selv var slået ind på i de frivil- lige danske anbefalinger fra 2001 og 2005.”

Loven udsat i fire år

På grund af finanskrisen er lovens ikrafttræden udskudt i fire år. Det er et tegn på, at politi- kerne på Christiansborg har lyttet til erhver- vets ønske om et midlertidigt stop for øgede omkostninger.

Det har den klare konsekvens, at størstedelen af de danske mælkeproducenter først skal leve op til de første lovkrav i 2016.

I Lov om hold af malkekvæg er der en lang række nye, fysiske krav til staldanlæggene og til pasning af køerne.

De forskellige lovkrav træder ikke i kraft med det samme, men har derimod forskel- lige overgangsordninger. I forhold til dem kan mælkeproducenterne overordnet set deles ind i tre grupper:

Første gruppe er de, der har taget deres bygninger i brug før 01.07.2010. Her gælder det, at de første lovkrav først træder i kraft i 01.07.2014.

Anden gruppe er de, der tager deres byg- ninger i brug mellem 01.07.2010 og 01.07.2012. Her vil der være en række lovkrav, der skal op- fyldes, når bygningerne tages i brug.

Den tredje gruppe er de, der tager deres bygninger i brug fra den 1.7.2012. Her gælder det, at alle kravene i lov om hold af mælke- kvæg skal være opfyldt fra starten.

/Torsten Lind Søndergaard

En fornuftig lov

Lov om hold af malkekvæg er endelig vedta- get, og dansk kvægbrug har for første gang fået en samlet lovgivning, der sætter rammer- ne for hold af kvæg.

Det er min klareste overbevisning, at vi som erhverv kan være godt tilfredse med den nye lov.

For det første er det langt overvejende en fornuftig lov, der bygger videre på de anbefal- linger og erfaringer, som vi i forvejen gør brug af, når vi bygger nyt.

For det andet er det lykkedes at sætte nogle fornuftige standarder for de fysiske rammer, der nok bliver dyre at indføre, men som til gengæld kan tjene sig selv hjem igen som følge af en forbedret sundhed i besætningen.

For det tredje har politikerne lyttet til vores ønsker om lange overgangsordninger og en generel udsættelse af loven i fire år som følge af finanskrisen.

Med Lov om hold af malkekvæg er kvæg- bruget på flere områder sikret arbejdsro og ikke mindst klarhed over de nye krav til stald- anlæggene.

Peder Philipp
formand for Landbrug & Fødevarer, Kvæg

Loven tjener sig hjem – s 6 » Nye salmonellarestriktioner nærmer sig – s 7 » Undgå sporer i ensilagen – s 8 »

Bekendtgørelsen endnu ikke underskrevet

Bekendtgørelsen til Lov om hold af malkekvæg, som mere detaljeret beskriver lovens indhold, er på nuværende tidspunkt ikke underskrevet. Ifølge Justitsministeriet ligger den færdige bekendtgørelse klar den 1. juli 2010. På vores hjemmeside kan du læse bekendtgørelsen, så snart den er offentliggjort: www.lovomholdafmalkekvæg.dk

Lov om hold af malkekvæg

– oversigt over de vigtigste overgangsordninger og hvornår de forskellige krav træder i kraft

Paragraf	Lovindhold	For bygninger taget i brug før 01.07.2010	For bygninger taget i brug mellem 01.07.2010 og 30.06.2012	For bygninger taget i brug efter 01.07.2012
11	Kloveftersyn mindst to gange årligt, ungdyr efter behov	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
12	Behandlingsfacilitet, f.eks. klovbehandling	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
17	Adgang til kobørste	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
18	Gulve, skridsikre og fjernelse af gødning	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
24 stk 1 og 4	Sygeplads og underlag i sygebokse	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
27 stk 5	Underlag i kælvningsbokse m.m.	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
32	Ledig sygeplads, ungdyr	01.07.2016	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
13 stk 1 2.pkt + stk 3	Afgræsning: Drivgang og skygge	01.07.2024	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
24 stk 2	Syge køer i enkeltsygebokse	01.07.2024	01.07.2022	ved ibrugtagning
25 stk 1 3.pkt	Gulv, opsamlingsplads, eftergiveligt	01.07.2024	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
27 stk 1-3	Krav om enkelt kælvningsboks, antal, kælvninger på græs	01.07.2024	01.07.2022	ved ibrugtagning
28	Ko og kalv sammen	01.07.2024*	01.07.2022	ved ibrugtagning
30	Fuldspaltestald må ikke anvendes til ungdyr	01.07.2024	01.07.2022	ved ibrugtagning
34	Slagtekalve, modtageafsnit	01.07.2024	01.07.2022	ved ibrugtagning
16	Totalareal pr. ko: Stor race 8 m ² ; lille race 6,6 m ²	01.07.2034	01.07.2032	ved ibrugtagning
20 stk 1	Gangarealer i stalde – uhindret passage	01.07.2034	01.07.2032	ved ibrugtagning
22 stk 1	Tværgange mellem sengebåse	01.07.2034	01.07.2032	ved ibrugtagning
25 stk 1 1. og 2. pkt	Opsamlingsplads og areal pr. ko	01.07.2034	01.07.2032	ved ibrugtagning
41	Bindestalde forbudt fra denne dato	01.07.2022	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
42	Krav om afgræsning – fuldspaltestald	01.07.2016-20.06.2024**	ved ibrugtagning	ved ibrugtagning
43	Krav om afgræsning, hvis fuldspaltestald		01.07.2014-30.06.2022***	ved ibrugtagning

* Hvis kælvningsboks findes, så gældende fra 01.07.2014.

** Kvier på græs, hvis fuldspaltestald.

*** Kvier på græs, hvis fuldspaltestald.

VIGTIGT!

For relevante paragraffer, der ikke er nævnt i oversigten, gælder, at de træder i kraft 01.07.2014 for eksisterende stalde, og at de træder i kraft ved ibrugtagning af bygninger, der tages i brug mellem 01.07.2010 og 01.07.2012.

Ændring i Kalvebekendtgørelsen

I forbindelse med lovens ikrafttræden kommer der også nogle ændringer til Kalvebekendtgørelsen.

De væsentligste ændringer er, at der nu er et krav om, at kalve skal have adgang til narresutter, og at sondefodring af kalve kun må ske i forbindelse med behandling af sygdom.

Få et staldtjek

Lov om hold af malkekvæg kan få betydning for eksisterende staldanlæg – måske skal du forbedre og ændre staldene, så de opfylder loven.

Nogle punkter i loven træder i kraft med kort varsel (to-fire år), mens andre først skal være opfyldt om 10-20 år.

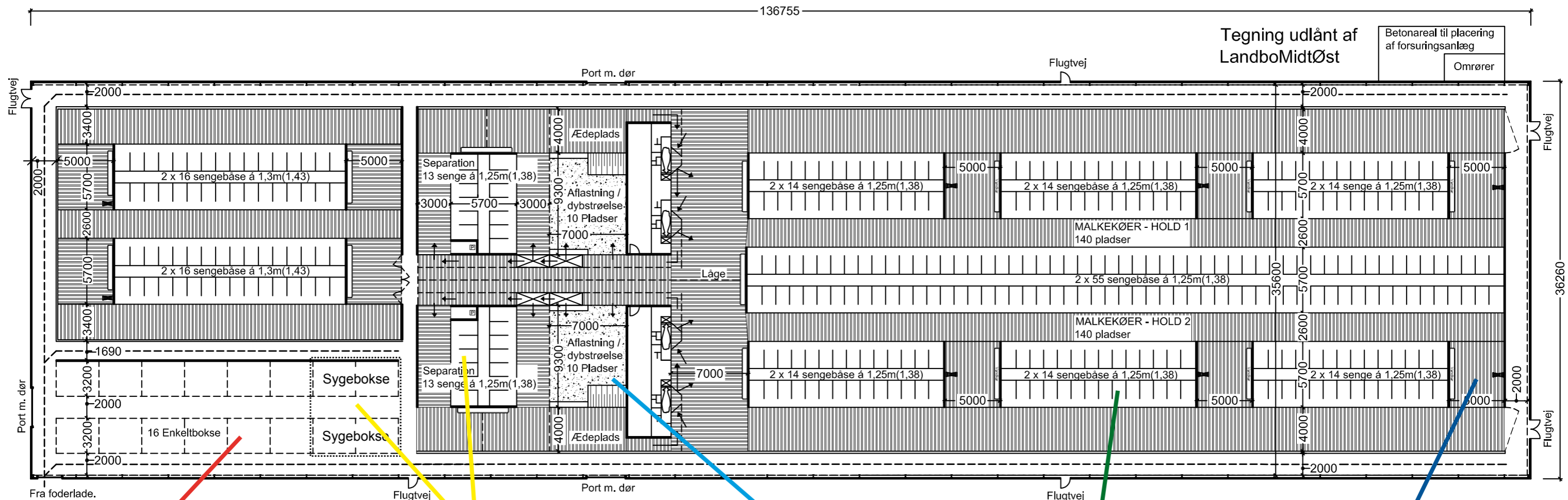
Rådgiverne i DLBR Kvægstalde har overblik over den nye lov og er klar til at rådgive dig.

DLBR rådgivere kan hjælpe med:

- **Lov-staldtjek.** Gennemgang af dit staldanlæg. Hvad skal ændres for, at din stald matcher den nye lov?
- **Løsningsforslag.** Konkrete og rationelle forslag til, hvordan dit staldanlæg opfylder loven om 2, 10 og 20 år – bedst og billigst.
- **Pris på lovlighed.** Hvad koster det at opgradere dit nuværende staldanlæg til fortsat produktion?
- **Tidsplan.** Udarbejdelse af tidsplan for den løbende lovliggørelse.

Læs mere på www.dlbrkvaegstal.de.dk

Prototype på stald, der overholder mindstekravene i den nye lov

Kælvningsboks

- Kælvninger skal forgå i enkeltkælvningsbokse
- Minimum én enkeltkælvningsboks på bedriften.
- Flere end 100 kreaturer: minimum fire pladser pr. 100, hvor mindst halvdelen skal være enkeltkælvningsbokse. Den anden halvdel må gerne være i fællesforberedelsesboks til de højdrægtige dyr.
- Enkeltkælvningsboks minimum 10 m² lille race; 12 m² store racer
- Fælles forberedelsesboks minimum 6,8 m² lille race; 8 m² store racer.

Syge eller behandlingskrævende dyr

- Der skal være en behandlingsfacilitet, som gør det muligt at løfte bagben på kreaturer vha. mekaniske hjælpemidler
- Syge og tilskadekomne køer skal kunne holdes adskilt fra andre kreaturer
- Der skal være mindst én sygeplads på bedriften
- Hvis flere end 100 køer skal der være mindst én sygeplads pr. 100 køer
- Syge og tilskadekomne malkekøer skal opstaldes i enkeltsygeboks, hvis det er nødvendigt
- Sygebokse må ikke bruges som kælvningsboks
- Enkeltsygebokse min. 10 m² lille race og 12 m² stor race
- Fælles sygeboks: min. 6,8 m² lille race og 8 m² stor race.

Nykælvvere

Køer, der har kælvet, skal indtil 12 dage efter kælvning, eller indtil koens fysiologiske balance er reetableret, have adgang til en ædeplads.

Sengebåse og arealer

- Totale areal, hvor køerne opholder sig: 6,6 m² lille race; 8 m² stor race
- I sengebåsestalde skal der være mindst én sengebås pr. ko
- Sengebåse, længde:
 - Række mod væg: 2,8 m lille race; 3,0 m stor race
 - Række mod række: 2,65 m lille race; 2,85 m stor race
- Bredde: Minimum 1,10 m lille race; 1,25 m stor race
- Gangarealerne i stalden afhænger af indretningen (se bekendtgørelse § 10, § 11 og § 12).

Købørste og vandkar

- Køer skal have adgang til mindst én roterende købørste
- En roterende købørste pr. 50 køer
- Vandkar: Der skal være fri adgang til vand med vandspejl
- Drikkeopper: maksimalt 6 køer pr. kop
- Drikkekar: maksimalt 10 køer pr. meter.

Hvorfor skal køerne have deres egen lov?

... fordi tidsånden kræver det. Et mere udbydende svar drejer sig om strukturudvikling, et højere bundniveau på dyrevelfærd og en samlet lovgivning.

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse for ret mange landmænd, at offentligheden og politikerne udviser en stadig stigende interesse for landbrug og dyrevelfærd. Fødevarerproduktion er et politisk HOT område at markere holdninger på, og de fleste danskere tager på et eller andet niveau stilling til dansk landbrug. Om det er godt eller skidt skal ikke diskuteres her, blot konstateres.

I de seneste årtier har dansk kvægbrug gennemgået en forrygende strukturudvikling, hvis lige ikke er set magen. I 1984, da mælkekvoterne blev indført, var der 44.000 besætninger. 26 år senere, i 2010, er der 3.800 besætninger med kvote. Vi lader tallene stå et øjeblik...

Nedre standarder for dyrevelfærd

Udviklingen har ført til, at mælkeproduktionen i dag udføres langt mere professionelt og industrialiseret end førhen. Derfor mente Dyreetisk Råd, at det var på sin plads med et regelsæt, der satte nogle nedre standarder for dyrevelfærd. Dyreetisk Råd anmodede i 2006 Justitsministeriet og daværende

justitsminister Lene Espersen (K) om, at der blev nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra kvægbruget, dyreværnsorganisationer, forskningsinstitutioner og ministeriet.

Unik lov

Formanden for den ti mand store arbejdsgruppe bag lovudkastet til Lov om hold af malkekvæg var Hans Houe, professor på Det Biovidenskabelige Fakultet, Institut for Produktionsdyr og Heeste. Hans Houe mener på mange måder, at Lov om hold af malkekvæg er unik i både dansk, men også i international målestok:

”Det er første gang, at malkekøer får deres egen samlede lov. Men det er også første gang, at en så bred arbejdsgruppe er blevet sat sammen for i fællesskab at komme frem til nogle nedre grænser for køers fysiske rammer og velfærd. Resultatet er unikt,” siger Hans Houe og henviser til de målsætninger, som arbejdsgruppen stillede for sig selv. For det er dem, der er unikke – nemlig at arbejdsgruppen skulle komme med nogle anbefalinger, der kunne fungere i den virkelige verden uden at forringe danske mælkeproducenters konkurrencekraft så meget, at produktionen i stedet flyttede til udlandet.

”Hvad hjælper det at stille krav om tvungen afgræsning og skyhøje krav til de fysiske rammer, hvis konsekvensen bliver, at en tredjedel af mæl-

Hans Houe, professor på KU, Life har været formand for arbejdsgruppen bag Lov om hold af malkekvæg.

keproduktionen flytter til udlandet? Det får man jo ikke bedre dyrevelfærd ud af,” siger Hans Houe, og konstaterer:

”Lidt populært kan du sige, at det er lykkedes os at få så meget dyrevelfærd for pengene som muligt,” siger Hans Houe og nævner den sidste omstændighed ved loven, som der er grund til at være stolt af:

”Loven bygger på den nyeste viden inden for området. Det betyder, at vi har fået en lov, der kigger på hele bedriften og ikke kun på delelementer. Det har givet en lovmæssig sammenhæng, der er videnskabeligt funderet. Og så skal man heller ikke glemme, at det for erhvervet kan vise sig at være et imagemæssigt plus at have fået en lov, der tager hensyn til køernes velfærd.”

/Torsten Lind Søndergaard

Loven tjener sig hjem

Når Lov om hold af malkekvæg om 24 år er fuldt ud implementeret, har det kostet erhvervet ca. 3 milliarder kr. Men pengene tjenes hjem igen som følge af en forbedret dyrevelfærd.

3 milliarder kroner. Så meget kommer Lov om hold af malkekvæg til at koste erhvervet, når loven er endelig implementeret i 2034.

En voldsomt beløb, som faktisk ikke er så slemt, som det lyder. For det første er der 20-årige overgangsordninger for de dyreste, fysiske tilpasninger af staldanlæggene, og for det andet er mange af tilpasningerne direkte lukrative. Det er især de nye krav til kælvningsfaciliteter og velfærdsafsnit, der kommer til at kunne ses på bundlinjen. Rådgivningschef Henrik Nygaard forklarer:

”Med de nye krav til velfærdsafsnit får vi en mærkbar forbedret helbredstilstand i besætninger-

ne. Bedre yversundhed, bedre kælvninger, bedre klove og generelt stærkere dyr, der kommer ordentligt fra start. Og køer, som kommer ordentligt fra start, får et længere og sundere liv som malkekøer. Og det er noget, der for alvor kan mærkes på pengepungen,” siger Henrik Nygaard.

God sundhed giver god økonomi

Beregninger på en bedre klovsundhed viser, at for hver gang man kan undgå en klovlidelse pr. ko, vil dækningsbidraget stige med ca. 2.000 kr. pr. ko. Den øgede indtægt sammensættes af øget mælkeydelse, lavere behandlingsomkostninger, bedre reproduktion og mindre bøv. Der vil dog være en variation pga. bedriftsspecifikke forhold.

Tal fra besætninger, der er med i KvægNøglen, viser, at for hver gang man kan sænke kodødeligheden med 1 procentpoint, vil dækningsbidraget pr. ko stige med ca. 300 kr. i gennemsnit. Sænker en besætning med 200 køer dødeligheden fra 9 til 5 pct., vil det svare til et øget dækningsbidrag på 240.000 kr.

Så der er penge i en forbedret sundhed, og jo mere viden, vi får om årsagerne til de forskellige sygdomme, jo bedre bliver vi også til at sætte kroner og øre på en forbedret sundhed/velfærd.

Derfor tøver Henrik Nygaard heller ikke med at opfordre til, at mælkeproducenter, med eksisterende anlæg, som ikke ifølge loven er tvunget til at ændre på de fysiske rammer de næste mange år, alligevel implementerer nogle af lovens nye krav: ”Vores beregninger viser jo, at der er mange penge sparet på at etablere ordentlige velfærdsfaciliteter. Så kan man ændre bare lidt på staldindretningen til en fornuftig penge, ja, hvorfor så ikke gøre det?”

Henrik Nygaard giver det råd, at mange for nysgerrighedens skyld kunne bestille et staldtjek hos DLBR Kvægstalde, der ved en gennemgang af det eksisterende staldanlæg kan komme med forslag til, hvordan der eventuelt kan foretages velfærds-mæssige forbedringer, uden at det koster en bondegård.

/Torsten Lind Søndergaard

Nye salmonellarestriktioner nærmer sig

Restriktionerne for de mest smittefarlige besætninger i salmonellaniveau 2 træder i kraft til august.

Nu nærmer tiden sig, hvor de nye restriktioner i bekæmpelsen af Salmonella Dublin indføres. Som tidligere udmeldt vil der fra august i år blive indført et nyt niveau 2R. Besætninger i niveau 2R pålægges offentligt tilsyn* og dermed nogle restriktioner. Det vil være mælkeproducenter i niveau 2, som har høje værdier i tankmælken (> 40 ODC %), der tildeles niveau 2R. For slagtekalve- og kødkvægsbesætninger vil det være de besætninger, som er i niveau 2 på grund af højt antistofniveau i enten slagteblodprøver eller statusblodprøver (> 50 ODC %).

Niveau 2R besætninger må kun levere dyr til slagtning eller eksport – ikke til levebrug. Dog har malkekvægsbesætninger fortsat mulighed

for at levere tyrekalve til deres faste slagtekalveproducenter på særlige vilkår. Disse vilkår indebærer, at slagtekalveproducenten skal udfylde en erklæring, hvori han indvilger i at modtage dyr fra en besætning i niveau 2R. Erklæringen kan findes på www.salmonella.dk til august. Den udfyldte erklæring skal returneres til Videncentret for Landbrug, Kvæg. Slagtekalveproducenter, som vælger at modtage kalve fra leverandører i niveau 2R, vil selv blive tildelt niveau 2R.

Opør af offentligt tilsyn

Det offentlige tilsyn, og besætningens placering i niveau 2R, ophører, så snart man kan fremvise blodprøver af yngste kalve over tre måneder, som alle ligger under 50 ODC % i indhold af antistof. For slagtekalveproducenter er det otte blodprøver og for mælkeproducenter 10 blodprøver.

De nye restriktioner er indført for at begrænse smittespredningen mellem besætninger. Restrik-

tioner begrænser smittespredningen, men eliminerer den ikke. Så husk, at der altid er en risiko ved indkøb af dyr uanset, hvilket niveau du køber dyr fra. Selv dyr fra niveau 1 kan ved næste måling falde til niveau 2. Derfor anbefales det altid at forlange blodprøver af de dyr, du køber.

Orientering via brev

De besætninger, som berøres af det offentlige tilsyn, vil i løbet af august/september måned i år modtage et brev fra Fødevareregionen. Udpegningen til gruppe 2R vil foregå to gange årligt. Første gang er altså i august i år, næste gang bliver i februar måned 2011. Kontakt din lokale rådgiver – enten dyrlæge eller konsulent – hvis du har spørgsmål til de nye restriktioner.

/Anne-Grete Hassing-Hvolgaard

*Med offentligt tilsyn menes, at det er myndighederne (Fødevarerstyrelsen), der pålægger besætningen restriktionerne.

Nyeste viden om yverbetændelse

Førende eksperter i yverbetændelse var for nylig hentet til landet, hvor de på et seminar leverede nyeste viden til dyrlæger og konsulenter.

Op mod 150 dyrlæger, konsulenter og kvalitetsrådgivere deltog i begyndelsen af juni måned i et seminar*, hvor eksperter fra udlandet serverede den nyeste viden om yverbetændelse.

Et af indlæggende handlede om de bakterier, som Startvac® vaccinen kan forventes at have en effekt mod. Et netop afsluttet vaccinationsforsøg viste, at én af komponenterne i vaccinen kan forventes at have effekt på yverbetændelse forårsaget af colibakterier. Der bliver ikke færre infektioner, men forløbet af tilfældene bliver mildere.

Cefalosporiner er en vigtig mulighed

Hvad angår antibiotikabehandling af yverbetændelse var der nye lovende resultater med behandling af coliinfektioner med 3.- og 4.-generations cefalosporiner i fem dage. Forsøgene viser, at brugen af disse antibiotika fortsat er en vigtig mulighed, når det gælder behandling af de alvorlige coli-yverbetændelser. Væsentlig viden set i forhold til den aktuelle debat i medierne om netop at reducere denne type antibiotika. Til gengæld har vi et overforbrug ved klovlidelser, der skal reduceres.

Stafylokokker bekæmpes i Italien og USA

En af de førende forskere i verden omkring *Stafylokokkus aureus* beskrev mulighederne for bekæmpelse af stafylokok-yverbetændelse. Faktisk har der

i både Italien og USA gennem nogen tid været bekæmpelsesprogrammer, som helt har udryddet denne infektion i mælkebesætninger. Påfaldende var det, at det var de samme gode råd, der gælder for bekæmpelse af stafylokokkerne, som dem vi anviser ved bekæmpelse af B-streptokokker: Test, holdopdeling, slagtning af kroniske køer, behandling af egnede køer og nye test af rene køer. På under to år kan det iflg. forskeren lykkes at få frie besætninger.

B-streptokokker i stigning i Norden

Der blev fra både Danmark, Sverige og Norge fremlagt sørgelige beviser på, at B-streptokokker ser ud til at være i en kraftig stigning. I Danmark har vi 6,1 pct. positive malkebesætninger.

I Sverige, hvor 5 pct. af besætningerne er positive, har man den samme oplevelse som i Dan-

Mælketab ved bakterieinfektion

CNS	+0,45 kg/dag
B-strep	- 3,60 kg/dag
Streptokokker	- 1,60 kg/dag
S. aureus	- 1,80 kg/dag

Vores Mælk - en ren fornøjelse

mark, at B-streptokokker er et større problem i store besætninger og i AMS besætninger. Også Norge kunne berette om problemer. (Endeligt var der generelt fokus på rådgivning i AMS besætninger samt mælke kvalitet).

CNS-infektioner er ikke så alvorlige

Mange besætninger i Danmark har de senere år fokuseret på voldsomme problemer med CNS. Det er en type stafylokok (koagulase negative stafylokokker), der ofte findes ved nykælvning.

Ifølge den amerikanske forsker har det nu vist sig, at infektionen faktisk ofte er væk allerede i 2. uge efter kælvning – uden behandling. Samtidig har det på et meget stort antal køer vist sig, at køer med CNS-infektion faktisk gav op mod et halvt kg mælk mere end køer uden infektion. Normen er dog, at yverinfektioner giver betydelige mælketab (se boksen).

/Jørgen Katholm

* Seminaret var arrangeret af Nordvacc, der sælger mastitis vaccinen Startvac®, og NMSM (Nordiske Mejeriorganisationers Samarbejdsudvalg for Mælke kvalitetsarbejde). Videncenter for Landbrug, Kvæg stod for at arrangere det praktiske ved arrangementet.

Undgå sporer i ensilagen

Det er nu, du skal forebygge vinterens problemer med sporedannelse i ensilagen.

Sporer i mælken fra clostridiebakterier kan give mejerierne store problemer i osteproduktionen. Og siden januar har Arla igen taget mælkens sporeindhold med i afregningen. Der er med andre ord flere gode grunde til at forebygge sporer i mælken og levere den rene vare. Og det er nu, du skal forebygge. For problemer med sporer i mælken starter i ensilagen.

Sporer er en form for 'hvilende bakterier', som findes i jorden. Derfor vil den ensilerede afgrøde altid være podet med en vis mængde sporer. Når det går galt, er det fordi der sker en opformering i ensilagen. Opformeringen sker, hvis ensilagen enten ikke er godt nok fortørret, hvis pH ikke er lav nok, eller hvis der er varmedannelse. Jord i ensilagen har også betydning, men mest fordi jord hæmmer sænkningen af pH, og dermed giver clostridierne bedre mulighed for at opformere sig.

Stor koncentration i gødningen

Er skaden sket i form af opformering, vil sporerne i ensilagen passere ufordøjede gennem fordøjelseskanalen og havne i koens gødning. Herfra kan de via gødning

på patterne overføres til mælken. Stald- og malkehygiejnen har derfor også stor betydning for mælkens sporeindhold. Men hvis sporeindholdet i ensilagen er højt, er det svært at fastholde mælkens kvalitet i 1. klasse, selvom man gør sig stor umage med malkehygiejnen.

Det skal understreges, at ensilage, som produceres under forhold, der resulterer i lavt sporeindhold, typisk også er ensilage med god foderværdi. Der er altså al mulig grund til at yde en indsats og producere ensilage af god kvalitet.

Undgå sporer i ensilagen ved at:

- sørge for hurtig fortørring af græs og kløvergræs til 32 – 37 procent tørstof, når afgrøden finsnittes og ensileres i plansilo
- sørge for hurtig fortørring af græs og kløvergræs til 40 – 45 procent tørstof, når afgrøden opsamles med snittevogn eller ensileres i baller
- sørge for hurtig fortørring af lucerne til 40 – 50 procent tørstof
- Undgå forurening af ensilagen med jord
- tilsætte ensileringsmiddel med nitrit under vanskelige forhold som f.eks. lav tørstofprocent i græs eller lucerne
- være omhyggelig med ensilering af biprodukter
- sørge for at ensilagen holdes luft-

- tæt dækket hele tiden
- undgå varmedannelse i ensilagen

ved udtagning. /Carl Oskar Paulrud og Rudolf Thøgersen

Stigende produktion og efterspørgsel på kød

OECD og FAO forventer stignende produktion og efterspørgsel på kød i verden de næste 10 år. Priserne på okse- og kalvekød forventes at falde i EU.

De vestliges landes landbrugsorganisation OECD og FNs landbrugsorganisation FAO har for nylig udgivet en fælles rapport med fremskrivning af landbrugsmarkedene til og med 2019. Af rapporten fremgår det, at de to organisationer generelt forventer stigende priser på landbrugsprodukter. Dog forventes priserne ikke at nå samme niveau, som da de var på deres højeste i 2008.

Større import, lavere priser

De to organisationer forventer stigende efterspørgsel på kød de næste 10 år – navnlig i udviklingslandene. Denne efterspørgsel vil især gavne de billigere kødtyper som svine- og fjer-

krækød frem for oksekød. For okse- og kalvekød angives det i rapporten, at produktionen i EU vil fortsætte den faldende trend. Forbruget vil også gå tilbage, men knap så meget. Et stigende underskud dækkes derfor ved en større import, mens eksporten fortsat forventes at ligge på et lavt niveau.

Forventningerne til prisudviklingen på oksekød i EU er ikke særligt optimistiske i rapporten. FAO og OECD venter i hele prognoseperioden lavere priser end gennemsnittet af priserne i 2007-2009. De højeste priser i 2015 forventes således at være 10 pct. lavere end dette gennemsnit.

Der er andre prognoser, der er mere optimistiske. Det amerikanske FAPRI kom først på året med en fremskrivning – også til 2019. FAPRI forventer, at priserne i EU i 2015 vil være 6 pct. og i 2019 – 10 pct. højere end gennemsnittet for 2007-2009, udtrykt i euro. /K.B. Lind Pedersen